Centerpartiet
Socialdemokraterna
Miljöpartiet

SÄRSKILT UTTALANDE
2023-11-29

Ärende 9

Yttrande över förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet

Särskilt uttalande
Mittenkoalitionen instämmer i regiondirektörens tjänsteutlåtande. En god havsplanering är av stor vikt för att säkerställa en hållbar utveckling i våra hav, vilket är särskilt relevant i Östersjön. Genom havsplaneringen ges bättre förutsättningar att hantera målkonflikter och optimera olika samhällsintressen inom ekologins och hållbarhetens ram.

En ökad elproduktion i regionens närhet är avgörande för att försörja den växande Stockholmsregionen. För Mittenkoalitionen är en snabb och socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utbyggnad av havsbaserad vindkraft i svensk ekonomisk zon helt central i detta hänseende och således en högt prioriterad fråga. Därför anser Mittenkoalitionen att de alternativa utredningsområdena för energiutvinning i ekonomisk zon långt utanför Stockholms skärgård ska utredas framgent. Mittenkoalitionen instämmer med regiondirektören att det är positivt att HaV i sitt förslag har tagit hänsyn till det faktum att hela kust- och skärgårdsområdet i Stockholms län är av riksintresse enligt miljöbalken. I RUFS 2050 framgår det att Stockholms skärgård är unik med höga natur- och rekreationsvärden. Över lag uppfattar vi i dessa delar förslaget som väl avvägt.

Det krävs även en ökad överföringskapacitet till Stockholmsregionen för att undvika el- och effektbrist, men större fokus bör ligga på energiöverföring i stort. Därför är det positivt att planeringsmålet kring energiöverföring och förnybar elproduktion påtalar att beredskap ska finnas för annan havsbaserad energiproduktion från andra typer av förnybara källor och havsplanerna ska ge förutsättningar för test av ny teknik på området. Vätgas är ett sådant exempel.

Region Stockholm har tidigare påtalat för HaV att utbyggnaden av havsbaserad vindkraft behöver beakta förutsättningarna för ett hållbart fiske. Även om det är positivt att så i viss utsträckning sker, belyser förslaget inte i tillräcklig utsträckning att olika typer av fiske påverkas och medför helt olika påverkan på miljön och andra samhällsintressen. Därmed missas både de intressekonflikter som råder mellan framför allt det lokalt förankrade, traditionella och småskaliga yrkesfisket längs den svenska

Östersjökusten, och det främmande pelagiska yrkesfisket. De olika formerna av fiske har av allt att döma väsensskilda möjligheter att samexistera med exempelvis havsbaserad vindkraft, kultur- och rekreationsvärden med mera. Utifrån det småskaliga yrkesfiskets intresse behöver inte fysiska hinder för pelagiskt fiske vara en nackdel. Medan det lokalt förankrade kustfisket ger viktiga förutsättningar för besöksnäring, lokalt näringsliv och bär upp ett viktigt kulturarv i kust- och skärgårdsmiljön, innebär det pelagiska fisket enbart ett hot mot dessa intressen. För framtiden anser vi därför det önskvärt att göra en tydligare distinktion och separata analyser mellan olika slag av fiskeverksamheter utifrån framför allt skala, ekologisk påverkan och grad av förankring i lokalsamhället och kulturmiljön.

Därtill är det viktigt att teknikutvecklingen kring möjligheterna att främja livsmiljöer för fiskarter och fiskpopulationer kopplat till havsbaserad vindkraft beaktas och implementeras. Det gäller även kraftslagets möjligheter att bidra till syresättning av havsbottnar och att främja odlingen av marina livsmedel.